

АЛИАНС
на технологичната
индустрия
Двигател на индустрията.

Изх. номер: 23/17.09.2025 г.

ДО

Г-Н ПЕТЪР КЪНЕВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ИНОВАЦИИ

Г-Н АЛЕКСАНДЪР ИВАНОВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ПОСТОЯННО ДЕЙСТВАЩА ПОДКОМИСИЯ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА
ДЕЙНОСТТА В ОБЛАСТТА НА ЗАЩИТАТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ И ОГРАНИЧАВАНЕТО НА
МОНОПОЛИТЕ**

ДО

ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ИНОВАЦИИ И

**ЧЛЕНОВЕТЕ НА ПОСТОЯННО ДЕЙСТВАЩА ПОДКОМИСИЯ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА
ДЕЙНОСТТА В ОБЛАСТТА НА ЗАЩИТАТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ И ОГРАНИЧАВАНЕТО НА
МОНОПОЛИТЕ В 51-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ОТНОСНО: Становище по проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията, № 51-554-01-156

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА ПРЕДСЕДАТЕЛИ,

**УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА И ПОСТОЯННО
ДЕЙСТВАЩАТА ПОДКОМИСИЯ,**

От името на Алианса на технологичната индустрия (АТИ), браншовата организация на основните телекомуникационни оператори в страната, производители и доставчици на ИКТ оборудване, мрежови и системни интегратори и академичната общност, бихме искали да изразим подкрепа за заявените в мотивите на законопроекта цели за укрепване на конкурентната среда, повишаване на ефективността на Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) и борбата с антиконкурентните практики, включително картелите.

Същевременно, с оглед стабилността на правната рамка и спазването на върховенството на правото, сме длъжни да обърнем внимание на разпоредбите на § 39 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта. Смятаме, че предложените с него изменения в Закона за електронните съобщения (ЗЕС) създават фундаментално противоречие с норми от правото на Европейския съюз и установяват правни механизми, които могат да подкопаят основни принципи, като правото на личен живот и необходимостта от предварителен съдебен контрол.

Предложеният § 39 от Преходните и заключителни разпоредби на законопроекта въвежда изменения в ЗЕС, които дават право на КЗК на достъп до трафични данни за целите на производства по глава девета от Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК). Макар да разбираме стремежа за по-ефективно разследване на картелни споразумения и злоупотреби с господстващо положение, считаме, че избраният подход е непропорционален по следните причини:

1. Противоречие с Директива 2002/58/ЕО и практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС).

С § 39 от законопроекта се предвижда КЗК да получи възможност за достъп до пълния обхват трафични данни по чл. 251б, ал. 1 от ЗЕС за целите на производства по глава девета от ЗЗК.

Същевременно обаче, чл.15 от Директива 2002/58/ЕО предвижда, че държавите членки могат да приемат законодателни мерки, за да ограничат правата и задълженията за опазване на личния живот и данните на клиентите на електронни съобщителни услуги, при следните стриктно и изчерпателно определени условия:

- за да гарантират национална сигурност (т.е държавна сигурност);
- за да гарантират отбрана, обществена безопасност;
- за да гарантират и превенцията разследването, разкриването и преследването на криминални нарушения или неразрешено използване на електронна комуникационна система, както е посочено в член 13, параграф 1 от Директива 95/46/ЕО.

В своята константна практика по дела като Digital Rights Ireland (C-293/12 и C-594/12), La Quadrature du Net (C-511/18, C-512/18 и C-520/18), SpaceNet (C-793/19 и C-794/19) и G.D. v Commissioner of An Garda Síochána (Dwyer) (C-140/20), Съдът на ЕС последователно постановява, че достъпът до трафични данни представлява тежка намеса в основните права на гражданите, закрепени в Хартата на основните права на ЕС. Поради това такъв достъп е допустим **единствено** за целите на борбата с тежката престъпност и предотвратяването на сериозни заплахи за обществената и националната сигурност.

По-конкретно в решението на СЕС от 8 април 2014 година по съединени дела C-293/12 и C-594/12 категорично се посочва:

- данните за трафика на абонатите, разгледани в тяхната съвкупност дават възможност да се изведат много точни заключения за личния живот на лицата, чиито данни са били запазени (пар. 32);
- съхраняването на тези данни представлява намеса в правата, които се гарантират от Хартата на основните права на Европейския съюз (пар. 34)
- достъпът на компетентните национални органи до данните представлява допълнителна намеса в това основно право (пар. 35);
- намесата в основните права, провъзгласени в членове 7 и 8 от Хартата, е силно изразена и трябва да се счита за особено тежка; (пар. 36 и 37);
- съгласно Хартата всяко ограничаване на упражняването на признатите в Хартата права и свободи трябва да се налага само ако действително отговарят на признати от Съюза цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора (пар. 38).

Нарушенията на глава девета от Закона за защита на конкуренцията, макар и значими, по своята същност са административни нарушения и не са от категорията обществени отношения, които попадат в изключението от защитата на трафичните данни, по смисъла на практиката на СЕС. Ето защо, разширяването на достъпа до трафични данни за тези цели би влязло в пряко нарушение на правото на ЕС.

АЛИАНС
на технологичната
индустрия
Двигател на индустрията.

Нещо повече, съгласно решение № 2 от 2015 г. на Конституционния съд на Република България, дори борбата срещу тежките престъпления, организираната престъпност и тероризма, които представляват цели с основополагащо значение, не могат да оправдаят неограничената намеса в човешките права. Това категорично води до заключението, че осигуряване на достъп до трафични данни за уреждане на други обществени отношения, които са от икономическо естество, би представлявало фундаментално нарушение на основните принципи на правото в ЕС и България.

2. Несъответствие между мотивите към законопроекта и предложения нормативен текст.

На стр. 20 от мотивите към законопроекта се посочва, че „IP адресът е част от данните, които са необходими за проследяване и идентифициране на източника на връзката“. Това създава впечатлението, че целта е да се осигури достъп само до този конкретен тип данни. В същото време, предложеният текст в § 39 не ограничава достъпа само до IP адреси, а предоставя на КЗК достъп до целия набор от данни по чл. 251б, ал. 1 от ЗЕС, включително данни за източник, направление, дата, час, продължителност и тип на връзката, както и идентификатори на устройства и клетки. Това е съществено разширяване на правомощията, което не намира основание в официалните мотиви. В този смисъл смятаме, че е налице фундаментално разминаване между обосновката и действителния обхват на предлаганата законодателна промяна; този пропуск в законодателната техника прави невъзможна оценката на пропорционалността на мярката.

3. Създаване на възможност за заобикаляне на предварителния съдебен контрол.

С § 39, т. 4 се създава нова ал. 9 в чл. 251г от ЗЕС, която гласи: „За нуждите на производства по глава девета от Закона за защита на конкуренцията, данните по чл. 251б, ал. 1 се предоставят на съда и на Комисията за защита на конкуренцията при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.“ Тази разпоредба създава опасен паралелен ред за достъп до данни, който заобикаля установените гаранции. Докато съществуващата ал. 8 на чл. 251г правилно препраща към реда на Наказателно-процесуалния кодекс (НПК), който съдържа ясни и специфични правила за изискване на разрешение от съдия преди осъществяване на достъп (чл. 159а от НПК), новият текст препраща към Административнопроцесуалния кодекс (АПК), където обаче липсва аналогична, специално уредена процедура, по която съдът да може да извърши предварителна преценка и да разреши достъп до толкова чувствителни данни.

По този начин, новата ал. 9 елиминира ефективния предварителен съдебен контрол, който е ключова гаранция за защита на основните права на гражданите съгласно практиката на СЕС и Конституцията на Република България.

председател на УС